

Pactul UE privind migrația și azilul intra în vigoare, cu înasprirea controalelor, dar și cu un mecanism de solidaritate controversat

Pactul Uniunii Europene privind migrația și azilul va începe de vineri să se aplice în mod obligatoriu, după o perioadă de tranziție de 12 luni menită să le permită statelor membre să implementeze infrastructura și legislația prevăzute în document, relatează joi agenția EFE.

Acest pact înasprește regulile privind azilul, prin consolidarea frontierelor cu controale obligatorii și simplificarea procedurilor, dar include și un controversat mecanism de "solidaritate" care constă în cote obligatorii de refugiați pentru statele membre, respectiv relocarea unor migranți din țările din prima linie către alte state membre ale UE mai puțin afectate de valul migrator, iar cele care refuza aceste cote vor trebui să plătească o contribuție de 20.000 de euro pentru fiecare migrant refuzat sau să ofere sprijin operativ și tehnic.

Unul dintre pilonii pactului este aplicarea unor proceduri mai stricte pentru sosirile ilegale, printre care identificarea într-un termen de cel mult șapte zile a oricărei persoane care traversează ilegal o frontieră comunitară.

Sistemul Eurodac, baza de date europeană cu amprente digitale, va deveni o platformă integrală de gestionare a migrației, urmând ca în acest sistem să fie introduse de asemenea imagini faciale, iar vârsta minimă pentru înregistrarea biometrică va fi redusă de la 14 la 6 ani.

Grabirea formalităților este un alt element cheie, prin instituirea unei proceduri semi-rapide de 12 săptămâni de la sosirea ilegală a migrantului în UE, timp în care vor trebui să se realizeze toate etapele procedurii, de la examinarea cererii de azil și până la emiterea unei decizii de returnare, în cazul respingerii cererii. Această procedură semi-rapidă va fi obligatorie în cazul migranților care prezintă un risc de securitate sau provin din țări cu o rată de acceptare a cererilor de azil în UE de sub 20%.

Pactul include și crearea unui cadru obligatoriu de solidaritate cu țările care se confruntă cu presiunea migratorie cea mai intensă, în prezent Spania, Italia, Grecia și Cipru, obligând celelalte state membre să colaboreze cu acestea prin preluarea unor migranți, sprijin operațional sau o contribuție financiară de 20.000 de euro pentru fiecare migrant pe care refuza să-l primească în virtutea unui astfel de sistem de cote obligatorii de refugiați.

Există mai multe state dispuse mai degrabă să plătească astfel de contribuții decât să primească migranți pe teritoriul lor, iar o altă problemă este că Ungaria și Slovacia au refuzat chiar și plata acestor contribuții financiare.

Pactul include și un Regulament de Criză, adică o clauză de urgență în cazul valurilor de migrație masive care amenință să copleșească o țară. În astfel de situații, care trebuie să fie recunoscute și aprobate de Consiliul de la Bruxelles, statul afectat poate amâna înregistrarea noilor cereri de azil și poate prelunge detenția la frontieră dincolo de termenul de 12 săptămâni, dar în același timp celelalte state membre vor fi și mai mult constrânse de mecanismul de cote obligatorii, forțându-le să acorde prioritate relocării urgente a migranților.

Este de asemenea introdus conceptul de "instrumentalizare", referitor la provocările geopolitice în care țări terțe folosesc fluxurile migratorii pentru a destabiliza UE. În acest scenariu, statul afectat poate aplica automat cele mai stricte și restrictive controale la frontieră, indiferent de originea migranților.

În paralel, UE va implementa un cadru tehnologic și geopolitic pentru a-și securiza frontierele externe. Principalele măsuri includ noile sisteme digitale EES și ETIAS pentru identificarea biometrică a călătorilor și detectarea șederilor ilegale, precum și acorduri cu țări de tranzit - cum ar fi Tunisia și Maroc - pentru a limita

plecarile migranților de pe țărmurile acestora către statele UE.